

23 Αυγούστου 2016

Το υπόμνημα που κατέθεσε η ΚΕΟΣΟΕ στους υπουργούς κ. Ευκλείδη Τσακαλώ το και κ. Ευάγγελο Αποστόλου για την αστοχία επιβολής ΕΦΚ στο κρασί

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Επανερχόμαστε για μια ακόμη φορά στο μείζον πρόβλημα που έχει δημιουργήσει η επιβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στο κρασί, δεδομένου ότι παρατηρείται **πρωτοφανής έξαρση της παραοικονομίας στην ελληνική αγορά,** η οποία προκαλεί τις συνεχείς διαμαρτυρίες όλων των νόμιμων οινοποιών.

Παρά τις διαβεβαιώσεις του υπουργείου Οικονομικών, έλεγχοι είτε για την διακίνηση οίνων, είτε για τα αποθέματά τους δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη, με αποτέλεσμα η επιβολή του φόρου να αφορά μόνο ένα τμήμα των οινοπαραγωγών, των οποίων μάλιστα οι πωλήσεις στο εσωτερικό της χώρας έχουν μειωθεί εξαιτίας της επιβολής του ΕΦΚ στο κρασί. Είναι επόμενο οι αγοραστές οίνου, είτε πρόκειται για τελικά σημεία πώλησης, είτε για το ενδιάμεσο εμπόριο να «προτιμούν αφορολόγητο» προϊόν το οποίο διακινείται στην μισή αξία απ' ότι το νόμιμο διακινούμενο.

Σύμφωνα με καταγγελίες που περιέρχονται σε γνώση της ΚΕΟΣΟΕ, οι παράνομες διακινήσεις οίνων πραγματοποιούνται και από οινοποιεία, αλλά και από φυσικά πρόσωπα που οινοποιούν μόνα τους την παραγωγή τους.

Η διακίνηση παράνομα πωλούμενων οίνων πραγματοποιείται, είτε με την έκδοση τιμολογίων τα οποία εκ των υστέρων ακυρώνονται, είτε με την έκδοση τιμολογίων στα οποία αντί για οίνος στην περιγραφή είδους αναγράφεται «Τρόφιμα», είτε ακόμη και με το επαναγέμισμα ή την αντικατάσταση του περιέκτη συσκευασιών που εμπεριέχουν τα bag-in-box (ασκοί).

Έντονο είναι και το φαινόμενο παράνομης διακίνησης οίνων από αδήλωτες αποθήκες ή ακόμη και σπίτια, αποθεμάτων οίνων που δεν δηλώθηκαν κατά την υποχρεωτική απογραφή της 31ης Δεκεμβρίου 2015 βάσει των αποφάσεων του υπουργείου Οικονομικών.

Τέλος ένα μέρος των διαμαρτυριών αφορά διακινήσεις οίνων από φυσικά πρόσωπα τα οποία δεν προβαίνουν σε δηλώσεις παραγωγής (υποχρεούνται άνω των 1000 lt οίνου), οι οποίοι διακινούν σε τοπικό επίπεδο την παραγωγή τους (λιανική, ταβέρνες, κλπ) μη καταβάλλοντας ΕΦΚ, ΦΠΑ και Φόρο Εισοδήματος.

Η διακίνηση των οίνων αυτών γίνεται με συσκευασίες απροσδιόριστης καταλληλότητας, χωρίς δυνατότητα ελέγχου ποιότητας και ενέχουν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Είναι προφανές ότι η έξαρση της παραοικονομίας έχει σαν αποτέλεσμα την απώλεια όχι μόνο των προσδοκώμενων εσόδων από τον ΕΦΚ, αλλά κυρίως την **από λεια μέρους και των εισπραττόμενων κατά το παρελθόν εσόδων από το ΦΠΑ και τον Φόρο Εισοδήματος.**

Προκειμένου να τεκμηριώσουμε βάσει στοιχείων την κατάσταση που επικρατεί στον τομέα, παραθέτουμε μια διαφορετική βάση προσέγγισης των παραμέτρων που διαμορφώνουν τα δεδομένα του όγκου της ελληνικής οινοπαραγωγής, όγκου που αποτελεί τη φορολογητέα βάση για τον υπολογισμό των δημοσίων εσόδων, που θα προέλθουν από την επιβολή ΕΦΚ στο κρασί.

Φορολογική βάση

Η χώρα μας όπως κάθε οινοπαραγωγός χώρα της Ε.Ε. έχει υποχρέωση να δηλώνει κατ' έτος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοιχεία του όγκου οινοπαραγωγής, βάσει του άρθρου 19 § 1^α (iii) του ΚΑΝ (ΕΚ) 436/09.

Στοιχεία και πληροφορίες για τον δηλούμενο όγκο οινοπαραγωγής:

1. Είναι σύλλασπος
2. Περιλαμβάνει την λεγόμενη «χωρική οινοποίηση, δηλαδή τον παραγόμενο οίνο από τους αμπελουργούς, οι οποίοι κατά παράβαση των κανονισμών δεν προβαίνουν σε Δήλωση παραγωγής, ανεξαρτήτως του εάν παράγουν άνω των 1.000 lt, όριο από το οποίο και πάνω οφείλουν να υποβάλλουν δηλώσεις.
3. Η χωρική οινοποίηση γίνεται κατ' εκτίμηση των περιφερειακών υπηρεσιών
 1. Για τον υπολογισμό των εσόδων από τον Ε.Φ.Κ. από το υπουργείο Οικονομικών υπολογίσθηκαν τα στοιχεία του Υπ.Α.Α.Τρ, που περιλαμβάνουν και την χωρική οινοποίηση

Οι πίνακες που ακολουθούν βασίζονται σε επίσημα στοιχεία του Υπ.Α.Α.Τρ

Όγκος ελληνικής Οινοπαραγωγής βάσει δηλώσεων παραγωγής - υπολογισμός ΕΦΚ

Δηλωθείς όγκος οινοπαραγωγής

2015/16

Χωρική οινοποίηση

Δηλωθείς όγκος οινοποιείων □ προς επιβολή ΕΦΚ

2.500.000

950.000

1.550.000

Πίνακας 1: Υπολογισμός ΕΦΚ στον οίνο βάσει Δηλώσεων

παραγωγής οινοποιείων

Σύλλασπος δηλωθείς όγκος παραγωγής σε HL

1.550.000

Μείον ποσοστό απολάσπωσης και φυρών 10 %

155.000

Απολασπώμενος όγκος παραγωγής σε HL

1.395.000

Μείον εξαγωγές σε ΗΛ

280.298

Πλέον εισαγωγές σε ΗΛ

126.919

Όγκος παραγωγής προς επιβολή ΕΦΚ

1.241.621*

ΕΦΚ (20 €/ ΗΛ)

24.832.420

*Για τεχνικούς λόγους τα αποθέματα αρχής θεωρούνται ισόποσα με τα αποθέματα τέλους της αμπελοοινικής περιόδου

Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα υπολογισμού τα προσδοκώμενα δημόσια έσοδα από την επιβολή του ΕΦΚ, θα ανέλθουν σε 24.832.420 € **υπό την προϋπό-θεση ότι δεν υπάρχει παραοικονομία από την πλευρά των οινοποιείων** και συνεπώς ο ΕΦΚ εισπράττεται επί του συνόλου της δηλωθείσας ποσότητας.

Στο σημείο αυτό θα ήταν ενδιαφέρον η Γ.Δ. Τελωνείων να συγκεντρώσει τις δηλώσεις αποθεμάτων με 31.12.2015 (υποχρέωση που είχαν τα οινοποιεία να τις υποβάλλουν στα κατά τόπους τελωνεία της χώρας), ώστε να εξαχθεί ο συνολικός όγκος των αποθεμάτων οίνου στη χώρα.

Πίνακας 2: Υπολογισμός όγκου παραγωγής ΥΠΑΑΤρ. βάσει

Δηλώσεων Συγκομιδής(υποχρέωση ΚΑΝ(ΕΚ) 436/09)

2015/2016

Αρ. Δηλ. Συγκ.

Στρέμματα

Δηλωθείσα ποσότητα σταφυλιών σε kg

Ισοδύναμη παραγωγή οίνου σε HL

Οινοποιεία συνεταιριστικά και ιδιωτικά

12.174

135.890

149.214.359

1.089.264,82

Οινοποίηση από τον Δηλούντα (χωρική οινοποίηση)

14.256

82.712

66.195.973

483.230,6

Σύνολο

26.430

218.602

215.410.332

1.572.495,42

Μη υπόχρεοι σε Δ.Σ.

49.803

34.500

Πίνακας 3: Υπολογισμός ΕΦΚ στον οίνο βάσει στοιχείων

πραγματικώ ν Δηλώ σεων Συγκομιδής

Σύλλασπος δηλωθείς όγκος παραγωγής σε HL

1.089.264,82

Μείον ποσοστό απολάσπωσης και φυρών 10 %

108.926,49

Απολασπωμένος όγκος παραγωγής σε HL

980.338,33

Μείον εξαγωγές σε HL

280.298,00

Πλέον εισαγωγές σε HL

126.919,00

Όγκος παραγωγής προς επιβολή ΕΦΚ

826.959,33

ΕΦΚ (20 €/ HL)

16.539.186,60

Το ποσό εσόδων δημοσίου που αντιστοιχεί στον ΕΦΚ με βάση τις ποσότητες οίνου που προκύπτουν από τις δηλώσεις Συγκομιδής (€ 16.539.186,60) του ανωτέρω πίνακα, είναι σημαντικά μικρότερο, από το αντίστοιχο ποσό που εξάγεται από τον υπολογισμό του ΕΦΚ βάσει των δηλώσεων παραγωγής των οινοποιείων του πίνακα 1 (€ 24.832.420).

Σήμερα όμως με μετριοπαθείς υπολογισμούς εκτιμάται ότι η παράνομη διακίνηση οίνων από τα οινοποιεία που εκφεύγουν της επιβολής ΕΦΚ, ανέρχεται τουλάχιστον στο 40%, διαμορφώνοντας τα έσοδα του Δημοσίου στο ύψος των 14.900.000 € (υπολογισμός βάσει των Δηλώσεων παραγωγής τους).

Η παραοικονομία αλληλοτροφοδοτείται εκτός των δηλωμένων οινοποιείων και από αδήλωτα οινοποιεία. Τα οινοποιεία αυτά παραλαμβάνουν αδήλωτη σταφυλική παραγωγή από αμπελουργούς (που δεν υποβάλλουν δήλωση Συγκομιδής) ή από αμπελουργούς που είτε δηλώνουν την παραγωγή τους και την οινοποιούν, είτε δεν την δηλώνουν καθόλου και την οινοποιούν.

Ο πίνακας που ακολουθεί είναι ενδεικτικός αυτού του φαινομένου.

Πίνακας 4: Μη δηλούμενος όγκος παραγωγής – Ένταση της

παραοικονομίας

--

Αριθμός

Έκταση

Αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις βάσει Αμπελουργικού Μητρώου:

160.000

642.000

Μείον υποβληθείσες Δηλώσεις Συγκομιδής Αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων:

26.430

218.602

Μείον Δ.Σ. κάτω του 1 στρ.

49.803

34.500

Εκμεταλλεύσεις που δεν υποβάλλουν Δήλωση

83.767

389.398

Εκτιμώμενη έκταση παράνομων φυτεύσεων σε στρέμματα

100.000

Ποικιλίες τριπλής χρήσης που εισέρχονται παράνομα στον οικότομο σε σύνολο 205.000 στρεμμάτων

100.000

Υπεραποδόσεις ΠΟΠ και ΠΓΕ

?

Σύνολο στρεμμάτων με παράνομη παραγωγή

589.398

Μείον διαφορά μεταξύ ΔΠ και ΔΣ σε στρέμματα

40000

Αδήλωτα στρέμματα

549.398

Μέσος όρος παραγωγής (1000 kg /στρέμμα) σε kg σταφυλιών

549.398.000

Απόδοση (73%) σε οίνο σε HL

4.010.606*

Πλέον παράνομη διακίνηση με οιν/ση απ' το δηλούντα

483.230

Όγκος οίνων που δεν δηλώνεται με βάση τα καλλιεργούμενα στρέμματα (νόμιμα και παρανόμα)

4.493.836

* Στις εκτάσεις δεν έχουν αφαιρεθεί οι εγκαταλελειμμένες

Με βάση τον ανωτέρω πίνακα **549.398 νόμιμων και παράνομα φυτεμένων στρεμμάτων** δεν υποβάλλουν Δηλώσεις Συγκομιδής, ο δε παραγόμενος από αυτά όγκος οίνων είναι **4.493.836**

ΗΛ

και διακινείται χωρίς την επιβολή ΕΦΚ, έναντι ποσότητας

1.241.621

ΗΛ

(πίνακας 1) που δηλώνουν ότι οινοποιούν τα οινοποιεία που προβαίνουν σε Δηλώσεις Παραγωγής, ανεξαρτήτως του εάν την διακινούν επιβάλλοντας ή όχι ΕΦΚ.

Η διάσταση αυτή μεταξύ δηλούμενης και μη οινοπαραγωγής, ελάμβανε χώρα και κατά το παρελθόν, όχι όμως σε αυτή την έκταση.

Από την παράθεση των στοιχείων εκτιμάται ότι μόνο στο 35% των διακινούμενων με κάθε μορφή οίνων, επιβάλλεται ΕΦΚ, ενώ το 65% (βάσει αναλογίας δηλούμενων στρεμμάτων επί του συνόλου νόμιμων και παράνομων), διακινείται παράνομα από οινοποιεία και αμπελουργούς.

Κατά την επόμενη περίοδο αναμένεται περαιτέρω ένταση του φαινομένου, εάν συνυπολογισθεί και η μεταρρύθμιση στο φορολογικό καθεστώς των αγροτών, αφού η τάση για μη έκδοση παραστατικών θα ενταθεί για φορολογικούς λόγους.

Δεδομένου ότι οι πιέσεις για διακίνηση οίνων εκτός πεδίου ΕΦΚ έχει ενταθεί, η τάση αυτή έχει ήδη επεκταθεί και στο χώρο των οργανωμένων οινοποιείων. Ενδεικτικό επίσης στην κατεύθυνση αυτή είναι και η μείωση των πωλήσεων των οργανωμένων οινοποιείων το πεντάμηνο του 2016 σε σύγκριση με το αντίστοιχο πεντάμηνο του 2015.

Μεγάλο μέρος της αδήλωτης παραγωγής διακινείται τις πρωινές και νυχτερινές ώρες από «αφανή» οινοποιεία τα οποία δεν υποβάλλουν Δηλώσεις Παραγωγής, αλλά και από φυσικά πρόσωπα που οινοποιούν και πωλούν σε τοπικό επίπεδο την παραγωγή τους.

Κύριε Υπουργέ,

Οι ακραίες πλέον αυτές συνθήκες στην αγορά οίνου, έχουν οδηγήσει πολλά οινοποιεία σε περιστολή εργασιών, εκ περιτροπής εργασία του προσωπικού τους ή και απολύσεις.

Σύσσωμοι οι οινοποιητικοί συνεταιρισμοί διατυπώνουν στην ΚΕΟΣΟΕ αλγεινές προοπτικές για την βιωσιμότητά τους, εάν οι συνθήκες που επικρατούν στην αγορά συνεχίσουν να είναι όμοιες μέχρι το τέλος του έτους.

Με την παράθεση των ανωτέρω στοιχείων γίνεται κατανοητό ότι η πολιτική απόφαση για επιβολή Ε.Φ.Κ. στο κρασί, ελήφθη χωρίς την γνώση των πραγματικών στοιχείων του αμπελοοινικού κλάδου της χώρας.

Δυστυχώς ελήφθησαν υπ' όψιν μόνο τα «ονομαστικά» διαθρωτικά μεγέθη που σύμφωνα με τα προεκτεθέντα δεν είναι βάσιμα.

Επίσης η διάρθρωση του πρωτογενούς τομέα (μικρές εκμεταλλεύσεις σε συνδυασμό με το ασύμφορο της καλλιέργειας) έχουν σαν συνέπεια πολλά φυσικά πρόσωπα να εμπορεύονται ή και να διακινούν την παραγωγή τους παράνομα και να βρίσκουν ανταπόκριση δεδομένων των χαμηλών τιμών οι οποίες απευθύνονται στην λαϊκή κατανάλωση.

Προκειμένου μια πολιτική φορολόγησης να είναι αποδοτική, θα πρέπει το σύνολο της φορολογητέας βάσης να εντάσσεται στην φορολογία μέσω Ε.Φ.Κ. .

Όπως τεκμηριώσαμε το συντριπτικό μέρος της οινοπαραγωγής διακινείται αφορολόγητη και μοιραία αργά ή γρήγορα οι επιχειρήσεις είτε θα υιοθετήσουν και αυτές παράνομες πρακτικές διακίνησης (ήδη παρατηρείται αυτό το φαινόμενο) ή θα απωλέσουν την βιωσιμότητά τους με αποτέλεσμα τον αφανισμό τους.

Για τους προαναφερθέντες λόγους και λαμβάνοντας υπ' όψιν τον συνδυασμό:

• Του μικρού φορολογητέου όγκου της οργανωμένης οινοπαραγωγής

• Της ήδη διαπιστωμένης πτώσης του κύκλου εργασιών των οργανωμένων οινοποιείων

• Της αύξησης του λειτουργικού τους κόστους των οινοποιείων που θα μειώσει την όποια κερδοφορία τους

• Της δραματικής αύξησης της παραοικονομίας λόγω της ανυπαρξίας και της αδυναμίας ελέγχων

• Της στρέβλωσης του ανταγωνισμού που επιβεβαιώνεται και από την τελευταία κλαδική μελέτη της ICAP

• Της υπερβολικής επιβάρυνσης του Δημοσίου με διοικητικό κόστος, αφού για πλέον των χιλίων δηλωμένων οινοποιείων αντιστοιχούν 1.300 τελωνειακοί υπάλληλοι για όλα τα προϊόντα που υπόκεινται σε ΕΦΚ

.... καθίσταται προφανές ότι τα έσοδα που θα εισπράξει το ελληνικό δημόσιο από την επιβολή του ΕΦΚ στο κρασί θα είναι πενιχρά, σε σύγκριση με τις τεράστιες αρνητικές επιπτώσεις που έχει η ένταξη του αμπελοοινικού

κλάδου στο καθεστώς των προϊόντων με Ε.Φ.Κ. Άλλωστε τα συνολικά έσοδα του Δημοσίου (Ε.Φ.Κ ,ΦΠΑ, φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων) κατά την εκτίμησή μας θα είναι χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα πριν την επιβολή του Ε.Φ.Κ ,λόγω της έξαρσης της παραοικονομίας.

Επειδή τις επιπτώσεις αυτές θα τις υποστούν, όπως και στο παρελθόν κυρίως οι οινοποιητικοί συνεταιρισμοί που δεν δύνανται να παρανομήσουν, ***παρακαλούμε για την επανεξέταση της επιβολής φορολογίας στο κρασί και εν τέλει την κατάργησή της. Τέλος να επισημάνουμε ότι η ΚΕΟΣΟΕ δεν είναι αντίθετη στη διατήρηση του καθεστώτος των φορολογικών αποθηκών, ανεξαρτήτως του ύψους του ΕΦΚ.***

Με εκτίμηση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΕΟΣΟΕ

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΜΑΡΚΟΥ